

mani cantum composuerunt, nobisque usum cantandi A contradiderunt. Unde accidit quod verba quæ in diurnis vel nocturnis officiis canendi more modulatur, intermisceantur, et confuse nostris psalmis inserantur, ut a mēnus peritis haud facile possit discerni quid nostræ Romanæ conveniat editioni. Quod pius Pater ac peritus magister intuens, tres editiones, in uno volumine composuit; et Gallicanum Psalterium, quod nos canimus, ordinavit in una columna in una columna, in altera Romanum, in tertia Hebræum.

« Hujusmodi Psalterium triplex ex ms. codice Carnotensi monasterii sancti Petri ediderunt fratres nostri in tomo I, seu Bibliotheca divina sancti Hieronymi. In hoc ergo dissentit a Walfrido Berne Augiensis quod ille a Gregorio Turonensi, iste ab ipso Hieronymo versionem illam in Galliis inventam fuisse scribat. Verum post utramque admissam contendit Mabillonius in disquisitione de cursu Galli-

cano, n. 22, trahitque ad suæ sententiæ confirmationem argumenta ex ipso Gregorio, qui cum pluribus in locis, maxime lib. v, c. 14, et lib. vi, c. 5, Psalmorum versiculos referat, versione a Gallicana diversa utitur. Eadem argumentandi ratione nonnulli olim scripserunt sanctum Benedictum usum fuisse Psalterio Gallicano, uti docet Petrus Robertus in secundo super regulam sancti Benedicti Commentario, propterea quod versiculos psalmorum adducat in regula Gallicano Psalterio omnino conformes. Porro ex supracitata Bernonis epistola colliges Romanos ejus tempore, hoc est medio sæculo undecimo, suæ adhuc versionis adhæsisse. Atqui hoc Psalterium Romanum usui fuit in Urbis ecclesiis ad usque Pii V pontificatum, cujus jussu Vulgata seu Gallicana editio ubique recepta est, præterquam in una Romæ Vaticana ecclesia, et extra Urbem in Mediolanensi, quæ utraque antiquum suum Psalterium retinet, uti etiam ecclesia sancti Marci apud Venetias. »

VITA SANCTI MEGINRADI

EREMITÆ ET MARTYRIS APUD HELVETIOS

Auctore Bernone abbate Augiensi

(Mabill., Acta SS. Sæc. IV, part. II, p. 63, ex Christophoro Hartmanno et Bolland.)

OBSERVATIONES PRÆVIÆ

1. Inter pios sanctosque Augiensis monasterii viros, C quos in sæculi tertii parte secunda commemoravi ad Vitam sancti Pirminii, locum habet in primis sanctus Meginradus seu Meginratus, quem alii *Meinradum*, alii corrupte *Memardum*, *Meinrardum* vel *Meinhardum* appellant. Fuit is monachus primum in Augia insula, tum eremita in Nigra Silva ad lacum Turicinum; demumque *Martyr* pro more illorum temporum dictus. Quippe usus tum, obtinebat, quod alibi observavi, ut quisquis cruenta morte vitam finiret, *martyr* appellaretur colereturque, si alias moribus et vita integer fuisset. Meginrado quæ necis causa fuerit, non satis apparet. Non alia sane videtur quam fera crudelitas aut cupiditas duorum sicariorum, quibus viri sancti vita, et forsitan etiam objuratio gravis erat. Ejus vitam scripsit anonymus quidam, quem Christophorus Hartmannus, Einsid-

lulum immutatis primus vulgavit Surius, tum Harimannus in præclaris Annalibus eremi beate Mariæ, denique Joannes Bollandus in Januario suo cum commentariis.

2. Meginradi memoria inserta est festis sacris in Martyrologio Romano, Benedictino et aliis recentioribus, ad diem 21 Januarii. At in Benedictino illud animadversione dignum, quod *Meginradus* eremita prædicto die memoretur, et die 17 Februarii *Megimadus* Einsidiensis abbas: et quod Menardus noster in lib. II Observationum Megimadum vocet conditorem cœnobii Einsidiensis, dicens eum claruisse ad annum octingentesimum sexagesimum, ut docet Miræus in Chronico Benedictino. Unus enim idemque fuit et Meginradus eremita, et qui Einsidiensi monasterio originem dedit, Megimadus apud Miræum corrupte appellatus.

3. Einsidiense nempe monasterium conditum est eo in loco ubi sanctus Meginradus solitarius vixit: qui locus per annos minimum quadraginta quatuor ab obitu Meginradi absque colono et cultu fuit, usquedum sanctus Benno canonidus Argentinensis eo secessit, et ædiculam squalore et impluvio collabentem refecit. Tum sanctus Eberhardus, ex proposito itidem Argentinensi eremita, monasterium adjunxit, abbas loci primus; et sacellum beate Mariæ a Meginrado primum conditum, a Bennone instauratum, majori basilica inclusit. Successit sanctus Gregorius abbas secundus, quem regia Anglorum stirpe progenitum tradunt, cujus opera monasterii facultates auctæ non minus quam existimatio et

fama. Meginradi corpus, quod Augiæ sepultum fuerat, eo reiectum est, saltem majori ex parte, anno 1039, teste Hermanno Contracto, Augiæ monacho, cujus hæc verba : *Ecclesia cellæ sancti Meginradi III Idus Octobris dedicatur, reliquiæ corpus sancti Meginradi*. Sic habet editio Canisiana. Legendum puto, *et corpus sancti Meginradi in eam translatum est*. Sed forsitan cum non totum corpus, sed parsco translata fuisset, Augienses glossematis loco reposuerunt *reliquiæ*, ne scilicet etiam aliqua ejus parte carere putarentur. A tempore sancti Meginradi dicta est

PROLOGUS AUCTORIS

1. Dicturus venerabilis viri Meginradi Eremitæ et martyris passionem et obitum, libet parumper reflectere stylum, atque quo tempore doctus, ubi, et unde, quo, vel cui traditus primum ad discendas

Cella sancti Meginradi, seu Meginradescella, tunc ecclesia sanctæ Mariæ in cella sancti Meginradi, et monasterium in Silva Nigra, aliquando Eberhardescella, ad Eberhardo secundo eremita; denique monasterium Eremitæ seu Eremitarum, Teutonice Einsidlen, et monasterium beatæ Mariæ in Eremito, ob cultum Deiparæ Virginis continua peregrinantium religione ibi frequentatum. Monasterium situm est in diocesi Constantiensi inter Tigurinum et Lucernensem lacus, in edito monte quem silva undique vestit.

litteras, sub quo abbate monasticam vitam subierit servandam, qualiter etiam a fraterna scie singulare certamen eremi adierit, breviter prælibare. Regrediar ergo ad singula quæ proposui resolvenda.

INCIPIT VITA

2. Temporibus Caroli gloriosissimi imperatoris Francorum, qui primus inter ipsos Cæsaris nomen accepit, prædictus vir in Alemannia natus est, in pago quem ex villa Sulichgewe (47) vocavit antiquitas. Parentes (48) vero ejus ex Alemannis fuerunt, morum nobilitate magis conspicui quam divitiis perituris. Qui cum eam attigisset ætatem qua aptari posset litterarum studiis, a patre ducitur ad insulam, quam veteres Sindlochesaugiam vocabant, a nomine cujusdam presbyteri (49), qui, Sindloch appellatus, primo in ea habitacula monachorum construxit, et secum Pirminium cum sociis ad habitandum eo induxit, jussu Berchtoldi nobilissimi Alemannorum ducis, temporibus Pippini regis Francorum; suoque ex nomine nomen indidit insulæ. Huc ergo puer præfatus a patre ductus commendatur viro per omnia honestissimo Erlebaldo (50) monacho, qui etiam prædicto puerulo propagine carnali affinis fuit. Is, cum infantulum bonæ indolis conspiceret, gratanter nutriendum suscepit, studiose docuit, atque eo usque imbuendo produxit, ut sanctarum Scripturarum scientiam infudisset. Nam puer a primæva ætate jocos atque errores quibus tenerior ætas implicari solet vitavit, atque ad ea mentem occupavit suscipienda quæ docuerat magister.

3. Cum autem vicesimum quintum ætatis annum attingeret, ad diaconatus officium, et non multum post ad presbyteri gradum, faciente eodem suo magistro, sublimatus est. Fuit autem tunc temporis, regnante Ludovico Cæsare filio Caroli, in ipsa insula abbas nomine Hatto, vir valde in doctrina et operibus bonis morumque nobilitate fulgens, qui et Ba-

sileensis Ecclesiæ præsul exstitit. Quo actuose vitæ negotia respiciente, atque ad contemplativæ vitæ pulchritudinem se transferente, præfatus Erlebaldo cum licentia Ludovi Cæsaris electus ab omnibus, prædictæ insulæ et fratribus præficitur atque in abbatis officium substituitur. Qui, statim hac potestate suscepta, jam sæpe dictum virum venerandum Meginradum suasit jugum suscipere, normamque monasticæ vitæ subire tenendam. Consensit ergo salubri consilio et promissionem fecit, atque omni intentione studuit promissa servare, promptus semper ad obediendum, in jejuando strictus, in oratione assiduus, in misericordiæ operibus largus, et maxime humilitate substratus omnibus.

4. His dum polleret moribus, a præfato abbate destinatus ad cellulam (51) quamdam ad jam dictum monasterium pertinentem, sitam juxta lacum Turicinum (*de Zurich*), quem interfluit Lindemacus (*Limmat*) fluvius, ut ibidem scholæ præesset, et talentum quo ipse ditatus erat ad lucra Dominica in plurimos dispergeret. Aliquantulum temporis fluxerat, eo in his detento: quadam die sumpsit secum scholasticos quos nutrierat, et prædictum lacum transnavigans intravit eremum quæ ipsius lacu littori adjacet, et usque ad Alpes Penninas tendit atque ad villam Ghama, causa piscationis et ad loca eremi intuenda. Perveniant itaque ad fluvium quemdam qui in ipsa decurrit solitudine, ibique vir beatus ad piscandum occupat comites; ipse vero in consideratione solitudinis solus spatiabatur: accensus enim erat nimium amore solitariæ sedis. Quæ consideratione dum mentem diu pasceret, rediit ad

(47) Hodie *Sutgovia*, vulgo *Sutgen*, aliis *Sulgaw*, juxta Danubium.

(48) Patrem Bertholdum Sulgovie comitem vocat Hartmannus.

(49) Imo comitis, qui sancto Pirminio locum dedit tempore Caroli Tuditis, Pippini regis patris. *Lege Vitam S. Pirminii in Sæculo III.*

(50) Hermannus Contractus: *Anno 822 Augiæ Heilone abbate et episcopo privatam et quietam vitam adoptante, Erlebaldo abbas tertius decimus præfuit annis XIII.* Adi Walafridum Strabum in carmine de Wetino.

(51) Bollingam vocat Hartmannus, eamque locat in dextro lacu Tigurini margine supra vicum Jonam.

socios invenitque eos non parva præda piscium oneratos. Quos taliter affatur : Gratias Largitori, qui nos suis misericorditer ditavit donis. Jam, filii, si placet, redeundum eet proprios invisere lares. Regreditur, villamque (52) deveniunt non longe a litore sitam.

5. Ibi, cujusdam matronæ hospitium intrantes, paululum quieverunt reficientes se cibo et potu. Vir autem Dei prædictam matronam cernens Dei timore plenam, et ab obsequendum hospitibus promississimam, ardorem sui animi occultum ei aperuit, his verbis incipiens : Chara Christo femina, si velles audire, secretum cordis mei tibi manifestarem. Sed antequam id agam, posco ut verba mea atque voluntatem occultes, quousque cernas si possit opere compleri quod credo me devota mente concepisse. Habitatione hujus eremi ultra omnes divitias delector, cuperemque jam in ea collocare mansiunculam meam, ut familiarius possem precibus vacare, si quempiam reperirem qui necessaria corporis mihi ministrare ob Dei amorem vellet. Sed quia adhuc hoc solatio defraudor, posco interim occultari quod cupio. Illa a Deo inspirata (ut credo) respondit: Secretum tuum nulli, te nolente, revelabo; noveris autem, si in cœpto persistere vis, me necessaria propter Dominum tibi ministraturam, et quantum possum tuo voto satisfacturam.

6. Ille promissis rependens gratias repedavit ad cellam, unde digressus est, ubique jejuniis et orationibus continuis a Deo proposcit ut quidquid de hoc negotio ei placuisset in suo animo confirmare dignaretur. Tandem confortatus divina inspiratione, reliquit cellam scholamque cui præerat, et revisit hospitam suam, explorare volens utrum in sua promissione persistere vellet an non. Quam dum in præbendo sibi promisso solatio perdurasse sensisset, non longe ab ipsa villa, in qua eadem femina commanebat, in eremo sibi habitaculum (53) construxit, atque ibidem jejuniis et orationibus indefessus Creatori servivit, necessaria præbente ei prædicta matrona nec non et aliis religiosis viris.

7. Ubi dum per septem annos superni Regis militiam exegisset, multitudinem populi ad se venientis ferre non valens, mutavit locum, atque a prædicti laci littore quatuor millibus distantem reperit planitiem inter montes accessu valde difficilem (54) Ibi, adjuvantibus viris religiosis, et maxime quadam abbatissa Heilwiga (55) nomine, necessaria voti sui construxit habitacula, atque in eodem loco quod erat reliquum vitæ permansit, semetipsumque maximis macerans jejuniis, et quantum humana fragilitas permisit, sine intermissione oravit. Quæ sibi a fide-

(52) *Artendorf* scilicet in montis Ecelii radice, teste Hartmanno.

(53) Ibi nunc quoque sacellum sancti Meginradi in Ecelio dictum. Secessum hunc ad annum 832 revocat Hartmannus. Præfero annum 828, siquidem obierit anno 860 : nam in eremo Ecelii septem, in silva Nigra viginti sex annos vixit.

libus viris et feminis mittebantur, cuncta ad se venientibus in eleemosynam erogavit.

8. Accidit autem inter hæc ut quadam die, eo orante, tanta multitudo dæmonum circa illum undique diffunderetur ut nec ipsam lucem diei, iisdem teuebrarum ministris obtenebrantibus, cernere posset. Qui cum eum minis terribilibus et horrore nimio fatigarent, in oratione prostratus, ut res poscebat, cum omni studio se pio Domino commendabat. Quod cum diu ageretur, cernit ab Oriente lucem : quam lucem secutus angelus, ad ipsum, ubi in oratione jacebat in medio malignorum spirituum, pervenit, magna auctoritate agmini nefando præcepit ut discederent nihilque tentationis et terroris ei ultra iuferre auderent. Discedentibus itaque hostibus, prædictus cum angelus amicaliter consolatus discessit, atque ab ipso die (ut vir venerabilis referebat) nil terroris ultra a malignis spiritibus sustinuit.

9. Accidit etiam postea ut quidam frater de prædicto monasterio cum visitationis gratia adierit ; quem benigne suscipiens, cum sociis qui cum illo venerant, cuncta quæ hospites decebant, quantum possibilitas permisit, benigne exhibuit. Cum vero jam tempus vespertinum venisset, et sidera splendentia suaderent somnos, refecerunt se dulcibus collationum colloquiis atque post completorium ierunt dormitum, in loco separato frater qui advenerat, scorsum etiam ejus comites, nec non et ipse venerabilis vir in privata mansiuncula. Paululum ergo reficiens corpusculum somno, vir Dei surgit atque assuetis incubat pervigil precibus. Prædictus etiam frater, licet in strato quiesceret, pene insomnem duxit noctem. Dum autem huc vel illuc curiose verteret oculos, cernit puerum in albis vestibus ab ipso oratorii loco progredientem, miræ pulchritudinis, ut ei visum est ætatis septem annorum, qui ingreditur ad virum ipsum Dei, et cum eo orante orabat, et diversa cum eo loquebatur. Cujus colloquutionis licet prædictus frater vocem audisset, sensum tamen ejusdem vocis non percipiebat. Qui etiam puer ipsi fratri plene vigilantem astitit atque de quibusdam monuit, quæ omnino frater ille sibi interdicta esse ne in palam proferret dicebat. Supprimo multa, brevitati studens, quæ de eo miranda plurimorum narratio certa demonstrat.

10. Cum ergo in ipsa eremo vicesimum sextum annum ageret, serviens Domino in jejuniis et abstinentia cunctarum mundalium rerum, contigit, eo inspirante qui serpentem intravit, et per os ejus protoplastos decepit et de paradiso ejecit, duos homines, causa eum occidendi, cellam illius properare. Qui cum venissent ad villam (56)

(54) Asportasse secum ex Ecelii celli regulam S. Benedicti, scripta Cassiani, Missale, librum Homiliarum, Hartmannus tradit ex monumentis Augiensibus.

(55) Hartmannus interpretatur Hildegardem Ludovici Germanici regis filiam, cui tum pater Tiguri cœnobium Frawenmunster dictum edificabat.

(56) *Endigem* scilicet, ubi deinde oppidum Rap-

quamdam in Tigurini loci littore sitam, rogaverunt sibi monstrari quæ pars pervia esset adeundi ad cellulam ejus. Quod cum eis monstratum esset, mature per noctem surgentes, aggressi sunt monstratum sibi iter, agitante qui eos impleverat teterimo spiritu. Diu tamen erronei a recto tramite ducente ad ipsam cellam, dæmone tandem vexati, quo volebant pervenerunt, maxima jam parte diei elapsa.

1. Ipse vero solitis orationibus incubans, missarum devoto solemnibus libabat Creatori. Prius autem quam in ipsam cellam maligni intrassent, (quorum unus vocabatur Richardus, eratque genere Alemannus, alter vero Petrus, qui Rætianorum natione procreatus est) pulli, quos vir venerandus eodem in loco nutrierat, eos in proxima venire conspicientes, quasi a vulpe insequerentur, per eremum diffugerant, clamore insolito et strepitu inaudito silvam resultante echo complentes, ita ut etiam ipsi latrones hac de re multum mirarentur et obstupescerent, atque ad prodigium hoc pertinere propriæ mentis decernerent iudicio.

12. Attamen, a cæpto non distracti, aggrediuntur capellam in qua vir Dei, ut prædictum est, orationibus Dominum sibi placabat profusus, corpusque Dominicum, ut præsciis futurorum, ad viaticum obitus sui puro corde ac devota mente susceperat. Jamque vir Dei, ut sensisset adesse peremptores suos, non tamen se eis statim præsentavit; sed modicum adhuc differens, clausum ostium ipsius capellæ non aperuit, ut aliquantisper in oratione adhuc demorari potuisset. Strenue ergo orationem com-
 plevit, capsasque singulas reliquiarum manu suscipiens et deosculans, commendabat agonem suum Domino et sanctis quorum reliquias complectebatur reverenter. Hoc, qui advenerant, maligni per foramen quoddam parietis eum agentem inspiciebant. Jamque athleta fortis, Deo confortante, pugnaturus egreditur, præsentiamque suam non negat occisori-
 bus; ac primum salutationis verba ad eos proferens, post intulit: « O socii, cur tam sero venistis? quare non maturastis venire ad audiendum parvitatæ meæ missam, ut pro vobis communem Dominum deprecarer? sed vel nunc intrate, poscitur placabilem nobis fore Dominum et sanctos ejus, ac postea revertimini ad me, ut quid donante Deo vobis benedictionis præbere valeam, impertiar pro ejus amore,
 sicque complete opus ad quod agendum venistis. » Intrantes igitur oratorium, non ad id ad quod suadebantur intenti, sed ad malum ad quod venerant perpetrandum, continuo regrediuntur ad eum. Quibus vir Dei tunicam et cucullam suam dedit, panem

pervilla cum arce constructum, ut ex Vita Germanica notat Bollandus.

(57) Id est superposuerunt, quo sensu etiam ab aliis auctoribus mediæ ætatis nonnunquam sumitur. Ekkeharde juniore cap. 1, ubi Grimaldus *crucem argento deaurato vestitam analogio nocturnali supposuisse* dicitur, apud Goldastum, pag. 38, an scribarum vitio?

A insuper ac potum addidit, dicens: « Hæc de manibus meis percipite; postquam vero compleveritis ad quod agendum venistis, potestis horum quæ adsunt per vos tollere quod cupitis. Scio enim quod ad occidendum intrastis, sed unum a vobis posco beneficium, ut, dum præsentis vitæ cursum in me terminaveritis, candelas quas inspicitis, quas etiam ad hoc ipsum formavi, unam ad caput meum ardentem. et aliam ad pedes ponite, et cito postea ab hoc loco discedite, ne a supervenientibus, qui me visitare solent, constringamini, pœnas luituri sceleris vestri. »

B 13. Confestim igitur Richardus prædictus, pollutis manibus beatum virum medium comprehendit, ac tenaciter maceratum jejuniis corpusculum brachiis strinxit, socioque minaciter jussit ut sanctum fuste percuteret. Qui cum diu eum foriendo circa latus et suras debilitasset, sancto extendente palmas ad Dominum, alter intulit dicens: « O segnis! cur eum in caput non percutis, ut plagam mortalem suscipiat? quam si tu tardas inferre, ego citissime illaturus sum. » Confestimque fuste apprehenso, ictum librabat in caput vehementissime. Hoc modo vir sanctus plagatus, semivivus in terram corruit; et illi continuo in eum irruentes gullur ejus suffocant manibus, quousque exhalasset spiritum. Egremente autem jam anima, in ipso tractu novissimæ expirationis, tantæ suavitalis odor progrediens totum cellulæ locum compleverat, ac si omnium pigmentorum odora-
 menta ibi diffusa fragrarent.

C 14. Postea vero nudaverunt eum veste qua erat indutus, et portantes posuerunt in lectum quo vir Dei requiescere solebat. Nudo supposuerunt (57) filtrum (58) supponentes etiam et quædam fragmenta, atque, ut vivens vir Dei rogaverat, candelas sum-
 pserunt, unam ponentes ad caput; cum alia currebant ad ipsam capellam, lumen inde allaturi, quod in eodem oratorio jugiter ardebat. Repedantes vero ad corpusculum defuncti, invenerunt clare ardentem quam posuerant candelam extinctam. Tantus autem eos continuo invasit timor, ut nihil contingere de rebus ad altaris officia pertinentibus auderent. Vestes ac stramenta quædam lectuli ejus sumentes, festine repedabant unde digressi sunt.

D 15. Eis autem inde fugientibus, corvi qui more solito ad famulum Dei viventem venire consueverant, ac præbendam de manibus ejus suscipere, quasi vindicare cupientes extinctum, sequebantur latrones, vocibusque grandisonis replebant silvas, et, quam proxime poterant capitibus eorum advolantes, prodebat perpetratum nefas. Non multum post ipsi maligni comprehensi sunt, et quod occulte perpetraverant patefactum est scelus, nolente Deo differri

(58) Goldastus in notis ad Ekkehardi caput 5, filtra interpretatur *fila* vel *funiculos*, citato balbi Catholico. Rectius v. cl. Carolus Fresnius in Glossario, feltrum seu filtrum lanam coactilem esse dicit, vulgo *feutre*. Bernardus Prior Portarum in epistola ad Inclusum, filtrum numerat inter suppellectilem lectariam.

peccati poenam quam meruerant in occisione servi Dei. Etenim iudicibus et populo Christiano sub comite Adalberto (59) eos ad hoc decernentibus, vivi incensi sunt.

16. Candela autem quam ad caput viri Dei posuerant, et quæ coelitus accensa est, ardebat usque ad stramenta quæ superposita fuerant defuncto corpusculo. Quorum etiam partem ipse ignis invasit, et pervenit usque ad membra defuncti; quæ dum attigisset, sicut divinitus accensus fuerat, ita etiam

(59) Hunc esse puto Adalbertum, quem Ludovicus Germaniæ rex anno 841 in Rhæliensi territorio prostravisse legitur apud Hermannum Contractum. De alio Adalberto agit Hepidannus his verbis: *Anno 906 Adalbertus decus Francorum occiditur.*

(60) Waltherus Folcwino abbati Augiensi successit anno 848, mortuus anno 864, teste Hermanno.

(61) Hermannus Contractus et Trithemius Meginradi obitum reponunt anno 860. Hepidannus Sancti-Gallensis monachus et Marianus Scottus anno sequenti. Utrorumque eadem sententia. Cum enim Meginradus mense Januario cæsus sit, qui anni initium a Martio seu a Paschate ducebant, annum 860; qui vero a Januario, annum 861 numerabant. Unde stare malim horum scriptorum au-

Dei nutu extinctus est. Illico autem diffamatur de morte ejus. Qua comperta, venerabilis abbas Waltherus (60) et fratres sub ipso degentes, corpus viri Dei ex ipsa eremo auferentes, atque ad monasterium Augiam deferentes, ibi digno sepelierunt honore. Passus est autem sanctus martyr duodecimo Kalendos Februarii, anno ab Incarnatione Domini octingentesimo sexagesimo tertio (61) regnante Ludovico rege in orientalibus Francis, anno vicesimo octavo regni ejus.

toritati, qui hanc Vitam (ut simile veri est) legerant; in qua forsitan olim aliter numeri ascripti erant: nam et Surius annum 860 legisse videtur. Anno 1039, ut scribit Hartmannus in Embrio abbate sexto, pridie Nonas Octobris, Einsidlensibus redditæ sunt reliquiæ sancti Meginradi, quem multis hactenus miraculis celebrem eodem tempore Benedictus papa nonus sanctorum numero inseruerat. Anno 1599 Breviario Ecclesiæ Constantiensis novo insertum sancti Meginradi nomen, decretum officium, quale de martyribus fieri consuevit, ritu duplici; sed 23 Januarii, propter sanctæ Agnetis, quæ 21 agitur festivitatem, uti Bollandus observavit.

VITA SANCTI UDALRICI

EPISCOPI AUGUSTENSIS

Auctore Bernone abbate Augiensi

PROLOGUS BERNONIS

1. Reverendissimo Patri Frideboido, ac vero sancte matris Afræ alumno, Berne [al., Bern] Dei Matris mancipium, cum omni contubernio Augiensium fratrum, summum et indeficiens bonum.

Miræ charitatis virtus, ex dulcissimo pectoris tui emanans fonte, id exiguitati meæ injunxit officii, ut libellum de vita ter quaterque beati patroni nostri Udalrici, veraci quidem, sed simpliciori quam oportuit sermone editum, cultiori stylo reddam luculentum. Pius quidem jubentis affectus est, sed non æque facilis parentis esse poterit effectus; quippe cum tarditas ingenii et exteriorum cursæ, amaro (ut sic dictum sit) sapore conditæ, me prohibeant tam arduum opus aggredi. Accedit etiam quod venerandæ memoriæ Gebhardus, qui post beatum virum quartus ejusdem Vindeliciæ Augustæ ecclesiam rexit, nulli modernorum doctorum secundus, idem negotium corrigendi studio attentavit, sed infectum, morte præventus, dereliquit. Cui si ipse manum extremam imposuisset, parvitas mea omnino super hoc

digitum ori imposuisset. Id ipsum tamen quod composuit, licet eloquii venustatem redoleat, tamen illa verborum ac sententiarum sublimitate se in altum extollit, ut vix aliquis ex inde aliquid percipere possit. Alterius vero oratio, etsi rerum veritate subnixa, sic tamen pene videtur humi jacere, at quisquis sapientiam semel hinc potuerit quiddam gustare, pigeat se ulterius ad hanc inclinare. Quocirca, venerande Pater, tibi tuisque placuit hujusmodi orationem mihi imponere, ut inter utrosque medius incedas, talem moderato sermone materiam componam, ut ex utraque parte ad se venientes, media charitate constricta, et parvuli lac quod sugant, et fortes valeant invenire cibum quem comedant. Quod ego omnimodis horrerem, nisi scriptum esse scirem: *Melior est obedientia quam victima* (Eccl. iv, 17). Nunc vero si, data intercessionis tuæ manu, manus meæ ducatum præbere sponderis, adjunctis tecum beati viri meritis, omnipotentis Verbi, quod aperuit os mutorum et linguas infantium fecit disertas, fre-